

Fənn: Sahələr iqtisadiyyatının əsasları**Qrup:93**

1. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?
 - istehsalın təmərküzləşməsi
 - istehsalın ixtisaslaşması
 - istehsalın kooperativləşməsi
 - istehsalın universallaşması
 - istehsalın kombinəlməsi
2. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?
 - əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
 - müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
 - müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
 - müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
 - istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində
3. Məhsulun tsiklik olaraq istehsalı dedikdə nə başa düşülür?
 - uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi
 - dövrü olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı
 - uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı
 - istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir
 - təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi
4. Təmir təsərrüfatları köməkçi təsərrüfat forması kimi hansı struktur bölmənin tərkibindədir?
 - köməkçi sexə
 - yardımçı sexə
 - əsas sexə
 - xidmətedici sexə
 - sosial-məişət bölməsinə
5. Aşağıdakılardan hansı kombinələşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?
 - istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət
 - istehsal ehtiyatları həcmnin ciddi surətdə azalması
 - xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət
 - müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi
 - kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitələrinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət
6. Xidmətedici təsərrüfat formalarının basılıca vəzifəsi nədən ibarətdir?
 - yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
 - əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
 - əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
 - müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
 - texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

7. Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:
 - bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır
 - bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir
 - bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
 - bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
 - bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
8. İl ərzində işləmə müddətinə görə müəssisə tipinə aiddir?
 - hasilat, emaledici, yeyinti
 - fasiləli, fasiləsiz, mövsümi
 - kiçik, orta, iri
 - ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq
 - kütləvi, seriyalı, fərdi
9. Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:
 - rentabellik yüksəlsin
 - əmək məhsuldarlığı artsın
 - əmək haqqı yüksəldilsin
 - kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
 - istehsal xərcləri azaldılsın
10. Ehtiyatların dəyərinin qiymətləndirilməsi metodlarına aiddir:
 - FIFO
 - SMMD
 - LAFO
 - XBD
 - QDZ
11. Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?
 - istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
 - istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
 - istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
 - mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
 - yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
12. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?
 - sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
 - sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
 - sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
 - sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
 - sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

13. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

14. Əməyin ödənilməsinin vaxtamuzd formasında işçilərin əmək haqqı hansı qaydada ödənilir:

- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- faktiki iş vaxtına görə
- təqvim vaxtına görə
- materialtutumuna görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə

15. İstehsal etdikləri xammal və materialın xarakterinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- kütləvi istehsal müəssisələri, seriyalı istehsal müəssisələri
- yeyinti sənayesi, yüngül sənaye
- fasiləli istehsal müəssisələri, fasiləsiz istehsal müəssisələri
- hasiledici sənaye, emaledici sənaye
- yeyinti sənayesi, fasiləli istehsal müəssisələri

16. Məhsulun keyfiyyəti:

- satış zamanı formalaşır
- tədavül prosesində formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır
- bazarda formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır

17. Aşağıdakılardan hansı ictimai əmək bölgüsünün formasıdır?

- Ümumi, sosial, xüsusi
- İqtisadi, fərdi, sosial
- Xüsusi, siyasi, texniki
- Ümumi, xüsusi, fərdi
- Sosial, iqtisadi, fərdi

18. Xidmətedici sexilər nə ilə məşğul olurlar?

- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

19. Birbaşa investisiya:

- imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir
- veksellərin alınmasına yönəldilir
- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir

- istiqrazların alınmasına yönəldilir

20. Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- texnoloji əlamətlər
- təşkilati əlamətlər
- texniki əlamətlər
- psixoxrafik əlamətlər
- iqtisadi əlamətlər

21. Firmanın quruluşunun formalaşmasına təsir edən xarici aillər hansıdır?

- makroiqtisadi, xammalın çeşidi
- istehsalın həcmi, məhsulun nomenklaturası
- texniki xidmətin səviyyəsi, xammalın növü
- məhsulun konstruktiv quruluşu, sahə amili
- makroiqtisadi, sahə və regional

22. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

- normativlər
- qayda
- əxlaq normaları
- qərar
- göstərişlər

23. Sənaye firması nədir?

- kommersiya ilə məşğul olan fiziki şəxsdir
- 2 və daha çox müəssisədən ibarət olan, həm istehsal həm də kommersiya ilə məşğul olan fiziki şəxsdir
- 2 və daha çox müəssisədən ibarət, həm istehsal həm də kommersiya ilə məşğul olan hüquqi şəxsdir
- yalnız istehsalla məşğul olan hüquqi şəxsdir
- istehsalla məşğul olan hüquqi şəxsdir

24. Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

25. Aşağıdakı hansı hallarda resurs təminatını müəyyən edən sahələrə aid deyil?

- Avadanlıqlar
- Xammal
- Binalar
- Maşınlar
- İdarəetmə

26. Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə

- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə

27. Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- köməkçi sex
- yardımçı sex
- əsas sex
- xidmətedici sex
- sosial-məişət bölməsi

28. Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- istehsalın həcminə görə
- idarəetmə iyerarxiyasına görə
- planlaşdırma iyerarxiyasına görə
- əhatə etdiyi dövrə görə
- funksional baxımdan

29. Müəssisənin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
- müəssisənin əmlakının tərkibini
- müəssisənin pul vəsaitlərini
- müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını

30. Sənayenin elmi əsalarla idarə olunmasının ən mühüm cəhəti hansıdır?

- Rentabellik
- İxtisaslaşma
- Göstəricilər
- Planlaşdırma
- Məhsuldarlıq

31. Anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- sosial məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- köməkçi sexə

32. Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- işçilərin əmək haqqının artırılmasına
- müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpasına
- istehsal güclərinin genişləndirilməsinə
- yeni məhsul növlərinin işlənməsinə

- texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə

33. Hansı hallarda əsas vəsaitlərə amortizasiya hesablanır?

- başqa müəssisəyə əvəzsiz verildikdə
- köhnəldikdə
- yenidən qiymətləndirildikdə
- paylanma zamanı
- silindikdə

34. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın beynəlxalq səviyyədə araşdırılmasıdır?

- mikroiqtisadiyyat
- meqoiqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat
- makroiqtisadiyyat
- iqtisadi təhlil

35. Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- ixrac və idxal
- planlaşdırma və proqramlaşdırma
- lisenziyalasdırma və françayzing
- idarəetmə kontraktları və «qıfılaltı» kontraktlar

36. Hansı metoda görə anbara ilk mədaxil olunan məhsul ilk məxaric olunmalıdır:

- LIFO
- FIFO
- AVCO
- BBXD
- QDZD

37. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın ölkə səviyyəsində araşdırılmasıdır?

- firma iqtisadiyyat
- mikroiqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat
- meqoiqtisadiyyat
- makroiqtisadiyyat

38. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- işçilərin sayının azalması
- anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- müxtəlf istehsalların birliyi
- müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır

39. Firmada qiymətpoyma siyasəti həyata keçirilərkən idarə heyətinin ilk nəzərə nəzərə aldığı kateqoriya hansıdır?

- təhciztçilərin etibarlılığını
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini

- işçilərin rəyini
- hazır məhsul anbarının həcmi
- məhsulun maya dəyərini

40. İqtisadiyyatın beynəlxalq səviyyədə araşdırılmasını öyrənən sahəsi hansıdır?

- mikroiqtisadiyyat
- meqoiqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat
- makroiqtisadiyyat
- iqtisadi təhlil

41. Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir

42. Sahibkarlıq fəaliyyətinin formaları hansıdır?

- məsləhət, texniki, texnoloji
- kommersiya, maliyyə, nəzarət
- maliyyə, məsləhət, marketinq
- kommersiya, maliyyə, istehsal
- maliyyə, kommersiya, inzibati

43. Barter:

- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsinə əks etdirir
- müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir
- müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

44. Dövriyyə vəsaitlərinə hansı aid edilmir?

- hesablaşma hesabında olan vəsait
- qiymətli kağızlar
- istehsal binaları
- debitor borclar
- kassada olan pul vəsaiti

45. Əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- işçilərin işə qəbul olunması
- əməyin stimullaşdırılması

- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması

46. Müəssisədə amortizasiya ayırmaları norması binalar üçün düz xətt metodu ilə neçə faizdir?

- 1. 5
- 1. 6
- 1. 7
- 1. 2
- 1. 1

47. İstehsal olunan məhsulun təyinatına görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- kiçik, orta, iri müəssisələr
- hasilat, emaledici, yüngül sənaye müəssisələri
- yüngül, ağır, qarışıq müəssisələr
- ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr
- kütləvi, seriyalı, fərdi müəssisələr

48. İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- əsas sexə
- sosial məişət bölməsinə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə

49. İstehsal firmaları hansı əlamətlərinə görə təsnifləşdirilir?

- əsas istehsal fondlarına, xammalın xarakterinə görə
- əsas istehsal fondlarına, dövrüyyə fondlarına görə
- mərkəzləşdirmə və qeyri-mərkəzləşdirməyə görə
- fəaliyyət miqyasına, ixtisaslaşma dərəcəsinə görə
- dövrüyyə fondlarına, istehsalın təşkili tipinə görə

50. Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

- yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

51. Bazar iqtisadiyyatındakı şəraitində firmanın bazarda qalması, onun rəqabətə davam gətirə bilməsi hansı amildən asılıdır?

- Əmək vasitələri və istehlak
- Məhsulun kəmiyyəti və dəyər
- Məhsulun keyfiyyəti və qiymət
- Məhsulun kəmiyyəti və qiymət
- Məhsulun keyfiyyəti və istehsalı

52. Marketingin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- marketing kompleksinin işlənilib hazırlanması
- materiallara tələbatın hesablanması

- bazar imkanlarının təhlili
- məqsədli bazarın seçilməsi
- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi

53. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- investisiya layihələndirilməsi
- strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi
- layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili

54. Firmanın hansı təşkilati hüquqi formaları vardır?

- sahibkarlıq, fərdi müəssisələr
- sahibkarlıq, universal müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətlər, şərikli müəssisələr
- hasiləddici, emaləddici müəssisələr
- Əlavə məsuliyyətli cəmiyyətlər, sahibkarlar

55. Sənayedə İstehsalın təşkilati tipinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- hasilat, emaləddici, yüngül sənaye müəssisələri
- kütləvi, seriyalı, fərdi müəssisələr
- yüngül, ağır, qarışıq müəssisələr
- ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr
- kiçik, orta, iri müəssisələr

56. Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- fəaliyyət göstərən müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu
- müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu

57. Marketinqin başlıca fəaliyyət sahəsi hansı fəaliyyət növü ilə bağlıdır:

- İdarəetmə
- Biznes
- Təşkilat
- Sahibkarlıq
- Menecment

58. İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətəddici sexə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə
- heç biri

59. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- istehsal həcmnin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

60. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- beynəlxalq standartlar
- dövlətlərarası standartlar
- regional standartlar
- milli standartlar
- mühasibat standartları

61. Sənaye müəssisəsinin quruluşuna aiddir:

- banklar, xammal
- sexlər, istehsal sahələri
- sexlər, əmək haqqı
- qiymətli kağızlar, bank kreditləri
- istehsal sahələri, qiymətli kağızlar

62. Müəssisədə idarəetmə nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə və idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalasdırma sistemidir
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemidir

63. Müəssisə nədir?

- istehsalla məşğul olan hüquqi şəxsdir
- kommersiya ilə məşğul olan hüquqi şəxsdir
- həm istehsal, həm də kommersiya ilə məşğul olan hüquqi şəxsdir
- 2 və daha çox firmanın birləşməsindən əmələ gələn hüquqi şəxsdir
- kombinəlmə vasitəsilə təşkil olunan təsərrüfat subyektidir

64. Müəssisədə təsərrüfat sahələrinin təsnifatın aiddir:

- əsas, köməkçi, xidmətedici, yardımçı
- əsas, köməkçi, yardımçı, texnoloji
- əsas, köməkçi, texniki, texnoloji
- əsas, köməkçi, iqtisadi, inzibati
- əsas, texnoloji, iqtisadi, inzibati

65. İstehsal prosesləri mürəkkəblilik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
- mexaniki və fizikikimyəvi istehsal prosesləri
- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri

66. Firmanın həyat tsiklinin müddəti göstəricisindən:

- kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir
- bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur
- müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur
- satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir
- məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur

67. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinəlmə üçün səciyyəvi deyildir?

- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- vahid enerji sistemi
- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
- vahid nəqliyyat bazası
- vahid satış şəbəkəsinin olması

68. Fəhlə kateqoriyasına aid deyil:

- təmir işini həyata keçirənlər
- xammal və hazır məhsulu nəql edənlər
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
- əmək predmetini emal edənlər

69. Müəssisənin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında

70. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

- kreditör borcları
- mənfəət
- amortizasiya ayırmaları
- nizamnamə kapitalı
- səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər

71. Məhsulun ISO keyfiyyəti:

- bazarda formalaşır
- tədavül prosesində formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır

- satış zamanı formalaşır

72. Məhsulun müxtəlif çeşiddə istehsalı dedikdə nə başa düşülür?

- dövrü olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı
- uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi
- uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı
- istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir
- təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi

73. Əməyin ödənişinin işəməz formasına aid deyil:

- dolaylı işəməz
- intensiv işəməz
- birbaşa işəməz
- mükafatlı işəməz
- mütərəqqi işəməz

74. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- paralellik prinsipi
- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
- düzxətlik prinsipi
- səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- əhəngdarlıq prinsipi

75. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- əlavə dəyər vergisi
- mənfəət vergisi
- torpaq vergisi
- əmlak vergisi
- gəlir vergisi

76. Müəssisənin optimallaşması zamanı minimal səmərəli ölçü dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
- istehsal həcmının artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

77. Aşağıdakılardan hansı marketinqin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- bazar imkanlarının təhlili
- marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanması
- materiallara tələbatın hesablanması
- məqsədli bazarın seçilməsi
- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi

78. İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətədişi sexə

- əsas sexə
- sosial məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- köməkçi sexə

79. Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir

80. Vaxt norması nədir?

- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün iş çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

81. Müəssisələrdə köməkçi təsərrüfat sahələrinin funksiyası nədən ibarətdir?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

82. İnvestisiya prosesinin subyektlərinə aid deyil?

- məqsədli pul yatırımları
- əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər
- investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər
- banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır
- işlərin icraçıları (podratçılar)

83. Firmanın təşkilati hüquqi forması kimi səhmdar cəmiyyətlərin hansı formaları var?

- hasilat və emaledici
- ağır və yüngül
- payçı və şərikli
- açıq və qapalı
- fasiləli və fasiləsiz

84. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

- emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması
- bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı
- eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi

85. Sənaye istehsalın təşkilatı üsuluna görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- hasilat, emal, yüngül müəssisələr
- kiçik, orta, iri müəssisələr
- fərdi, dəstli, axınlı müəssisələr
- ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr
- yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

86. Sənaye sahələri iqtisadiyyatı fənninin tədqiqat obyekti hansıdır?

- firmalar, dövlət büdcəsi
- iqtisadiyyat, təbiət
- siyasi məsələlər, təşkilatlar
- müəssisələr, istehsalın həcmi
- firmalar, müəssisələr

87. Əməyin stimullaşdırılmasının metodları hansılardır:

- feodal,administrativ və kulinar
- inzibati amirlik,ənənəvi və qarışıq
- sosial-iqtisadi,fizioloji və psioloji
- kombinəlanmış,ixtisaslaşdırılmış ,korrektə
- ixtisaslaşdırılmış, axınlı və kreditləşmə

88. Firmada məhsulun qiyməti iqtisadi xərclərdən yüksək olduqda nə əldə etmiş olur?

- İstehsal
- Keyfiyyət
- Mənfəət
- Dəyər
- Xalis gəlir

89. Sənaye firmaları hansı əlamətlərinə görə təsnifləşdirilir?

- dövriyyə fondlarına, istehsalın təşkili tipinə görə
- əsas istehsal fondlarına, dövriyyə fondlarına görə
- mərkəzləşdirmə və qeyri-mərkəzləşdirməyə görə
- əsas istehsal fondlarına, xammalın xarakterinə görə
- fəaliyyət miqyasına, ixtisaslaşma dərəcəsinə görə

90. Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnologiyası əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi
- təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi
- məhsulun fondtutumunun azaldılması
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi
- növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi

91. Müəssisədə təchizat-satış işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

- fəhlələr kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

92. Qapalı tipli səhmdar cəmiyyətlərdə işçilərin sayı neçə nəfər olmalıdır?

- 40
- 50
- 30
- 60
- 20

93. Aşağıdakılardan hansı il ərzində işləmə müddətinə görə müəssisə tipinə aiddir?

- kiçik, orta, iri
- hasilat, emaledici, yeyinti
- fasiləli, fasiləsiz, mövsümi
- ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq
- kütləvi, seriyalı, fərdi

94. İstehsal prosesinin mahiyyəti nədir?

- xammal və materialın hazır məhsula çevrilməsidir
- hazır məhsulun istehlakçılara çatdırılmasıdır
- əsas istehsal fondlarının köhnəlməsidir
- hazır məhsulun anbarlara yığılmasıdır
- yarımfabrikatların yenidən istehsalıdır

95. Məhsul istehsalına sərf olunan vaxt norması dedikdə nə başa düşülür?

- məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

96. Marketing nədir?

- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- idarəetmənin metodlarından biridir

97. Maya dəyərinin hesablanması metoduna görə ilin sonuna olan mal material ehtiyatları nə ilə müqayisə edilir

- çəkili orta dəyəri

- xalis bazar dəyəri
- ilk alış son mədaxil dəyəri
- sonuncu faydalı istifadə müddəti
- son balans dəyəri

98. İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- mərhələ üzrə aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- texnoloji, əşya, mexaniki
- aqreqat, hissə və texnoloji
- əşya, texniki, fiziki
- əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə

99. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketinq fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- daxili mühitin təhlili
- xarici mühitin təhlili
- istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması
- qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması

100. Ümumi milli məhsul hansı metodlara görə hesablanır?

- İstehsal xərclərinə və dəyərin həcminə
- Çəkilən xərclərə və gəlirlərin həcminə
- Xalis ixracat və investisiyaya
- Şəxsi istehlak xərcləri və idxala
- İstehsal xərcləri və investisiya

101. Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması
- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədə uyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi

102. Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- köməkçi sex
- xidmətedici sex
- əsas sex
- sosial-məişət bölməsi
- yardımçı sex

103. Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- kadrların seçilməsi
- əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması

104. İnsitusal nəzəriyyəyə görə firma hansı xərclərin optimallaşmasını nəzarətdə saxlamalıdır ?
- sahə -balans xərcləri
 - makroiqtisadi xərclər
 - tranzaksiya xərcləri
 - regional xərclər
 - əməliyyat xərcləri
105. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə mümkün deyildir?
- ağac emalı sənayesi
 - yeyinti sənayesi
 - metallurgiya
 - emal sənayesi
 - hasilat sənayesi
106. Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?
- reklam xərcləri
 - icarə haqqı xərcləri
 - əmək haqqı xərcləri
 - sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
 - material xərcləri
107. İstehsal mərhələsini əhatə etməsinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?
- məhsul istehsalının bir, iki və daha çox, bütün mərhələlərini əhatə edən müəssisələr
 - ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr, fərdi istehsal tipli müəssisələr
 - istehsal vasitələri və istehlak şeyləri istehsal edən müəssisələr
 - hasileddici və emaleddici müəssisələr
 - kütləvi, seriyalı və fərdi istehsal tipli müəssisələr
108. Mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma dərəcəsinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?
- məhsul istehsalının bir, iki və daha çox, bütün mərhələlərini əhatə edən müəssisələr
 - qismən avtomatlaşdırılmış, kompleks avtomatlaşdırılmış, mexanikləşdirilmiş müəssisələr
 - ixtisaslaşdırılmış, universal, kompleks mexanikləşdirilmiş müəssisələr
 - qismən mexanikləşdirilmiş, kompleks mexanikləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış müəssisələr
 - avtomatlaşdırılmış, ixtisaslaşdırılmış, məhsul istehsalının bir mərhələsini əhatə edən müəssisələr
109. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
 - aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
 - aqreqat, mexaniki, texniki
 - fərdi, seriyalı və kütləvi
 - istehsal, satış, idxal və ixrac
110. Kütləvi istehsal nədir?
- təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi
 - dövrü olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı
 - uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı
 - istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir
 - uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi

111. Menecment nədir?

- menecment komplekslərin iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir

112. Dövriyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- pul vəsaitləri, azqıymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları
- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri

113. İnvestisiyanın obyektlərinə nələr aid edilə bilər?

- əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı
- yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi
- yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ
- əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

114. Sənaya sahələrində torpaq, tikili və avadanlıqlara, eləcə də qeyri maddi aktivlərə kapital qoyuluşu:

- banka qoyulan depozitdir
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır

115. Tara və anbar təsərrüfatları köməkçi təsərrüfat forması kimi hansı struktur bölməyə aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- sosial məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- köməkçi sexə

116. Kapital qoyuluşu:

- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- banka qoyulan depozitdir

117. İstehsalın təşkili üsuluna görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- kiçik, orta, iri müəssisələr
- fərdi, dəstli, axınlı müəssisələr
- hasilat, emal, yüngül müəssisələr
- ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr
- yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

118. Alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- köməkçi sexə
- heç biri

119. Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşınaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi
- istehsal, mübadilə, istehlak
- planlaşdırma, təşkilat, koordinasiya
- xətti, funksional, xətti-funksional inzibati
- iqtisadi, sosial-psixoloji

120. Əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- birbaşa vaxtamuzd
- mükafatlı vaxtamuzd
- mütərəqqi vaxtamuzd
- dolaylı vaxtamuzd
- akord sistemi

121. Əməliyyatın taktı nədir?

- müəssisələrin ərazi və istehsalın həcminə görə irilənməsidir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayı
- xammal və materialın idxal həcmidir
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxt
- hazır məhsulun anbarlara yığılması və anbarın tutumudur

122. Müəssisənin idarəetmə heyəti hansı kateqoriyaya şamil edilir?

- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

123. Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına aiddir?

- əmtəələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi
- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
- xammala tələbatın müəyyən edilməsi
- işçilərin sayının planlaşdırılması

- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi

124. Marksizm nəzəriyyəsinə görə vahid iş vətəni vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun miqdarı hansı göstərici ilə müəyyən edilir?

- xammal və materiallar
- sahibkarlıq qabiliyyəti
- kapital qoyuluşları
- torpaq rentası
- əmək məhsuldarlığı

125. Əmək bölgüsü hansı qruplara ayrılır?

- Texniki və ictimai əmək bölgüsü
- Texnoloji və nəzəri əmək bölgüsü
- Siyasi və sosial əmək bölgüsü
- İctimai və sosial əmək bölgüsü
- İqtisadi və texniki əmək bölgüsü

126. Müəssisə ləğv edilmir:

- lazımı xüsusi icazə (lisensiy olmadan)
- onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
- onun təsisçilərinin (iştirakçıların) ümumi yığıncağının qərarı ilə
- onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə
- fəaliyyət göstərdikdə qanunla qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə

127. Sənayedə firma ilə müəssisənin oxşar və fərqli cəhətləri hansıdır?

- hər ikisi kommersiya ilə məşğul olur, hüquqi şəxsdir
- hər ikisi kommersiya ilə məşğul olur
- hər ikisi həm istehsal, həm də kommersiya ilə məşğul olur
- hər ikisi istehsal məşğul olur
- hər ikisi daha çox təşkilatın birləşməsindən əmələ gəlir

128. Firmanın quruluşunun formalaşmasına təsir edən müəssisədaxili amil hansıdır?

- regional amil
- makroiqtisadi amil
- sahə amili
- istehsalın həcmi amili
- meqoiqtisadi amil

129. Firmanın növləri hansılardır?

- sahibkarlıq, fərdi müəssisələr
- sahibkarlıq, universal müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətlər, şəhəri müəssisələr
- hasiledici, emaledici müəssisələr
- əlavə məsuliyyətli cəmiyyətlər, sahibkarlar

130. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatı müəssisə səviyyəsində tədqiq edir?

- firma iqtisadiyyatı
- makroiqtisadiyyat

- mezoiktisadiyyat
- meqoiqtisadiyyat
- mikroiktisadiyyat

131. Müəssisənin optimallaşması dedikdə nə başa düşülür?

- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

132. Fəaliyyət miqyasına görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- fəailəli və fasiləsiz müəssisələr
- yeyinti və yüngül müəssisələr
- hasiledici və emaledici müəssisələr
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələr

133. Sabit istehsal xərclərinə aid deyil:

- icarə xərcləri
- inzibati işçilərə əməkhaqqı
- material xərcləri
- təhlükəsizlik xərcləri
- sığorta xərcləri

134. Normalaşdırılmayan dövryyə vəsaitlərinə aiddir:

- hazır məhsul
- bitməmiş ehtiyatlar
- istehsal ehtiyatları
- pul vəsaitləri
- gələcək dövrün xərcləri

135. Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir
- öz mənfəətini artırmaqdır
- satış bazarlarını genişləndirməkdir
- rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır

136. Müəssisənin hansı təşkilati hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

- şərikli və payçı müəssisələr
- fərdi müəssisələr
- səhmdar cəmiyyətlər
- məhdud məsuliyyətli müəssisələr
- şərikli müəssisələr

137. Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması

- anbarında material ehtiyatlarının artması
- avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması
- məhsulun əmək tutumunun azaldılması
- məhsulun satış həcmının azalması

138. İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?
- baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri
 - mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
 - sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
 - menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar
 - fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
139. Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
 - xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
 - kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
 - kiçik, orta və iri müəssisələrə
 - kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
140. Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?
- müəssisənin əmlakının tərkibini
 - müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını
 - müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
 - müəssisənin öhdəliklərini
 - müəssisənin işçilərinin sayını
141. Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?
- əmtəəlik məhsul
 - dəyər
 - ümumi gəlir
 - istehsal xərcləri
 - mənfəət
142. Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin səhmlərinin sayının neçə faizindən çox ola bilməz?
- 75
 - 80
 - 60
 - 50
 - 25
143. Sənaye sferasında fəaliyyət miqyasına görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələr
 - yeyinti və yüngül müəssisələr
 - hasiləedicilər və emaləedicilər müəssisələr
 - fəiləli və fasiləsiz müəssisələr
 - kiçik, orta və iri müəssisələr

144. Sənaye müəssisəsinin sexləri nə ilə məşğul olurlar?
- köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
 - müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
 - əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
 - texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
 - xidmətdəndirici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
145. Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?
- işçilərin sayının artması
 - material məsrəflərinə qənaət edilməsi
 - məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
 - vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması
 - məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması
146. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?
- tarixi amillər
 - sosial amillər
 - coğrafi amillər
 - hüquqi və mədəni amillər
 - siyasi və iqtisadi amillər
147. Vahid iş vaxtının miqdarı dedikdə nə başa düşülür?
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır
 - müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
 - əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
 - qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
 - fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür
148. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?
- müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
 - müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
 - müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
 - müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
 - müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
149. Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?
- hazırlıq-tamamlama vaxtı
 - əsas vaxt
 - iş yerinə xidmət vaxtı
 - məzuniyyət vaxtı
 - köməkçi vaxt

150. Standartlaşdırma:

- məmulların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

151. İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılmasında məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində

152. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- ahəngdarlıq prinsipi
- qayda prinsipi
- intizam prinsipi
- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi
- ədalət prinsipi

153. İxtisaslaşma dərəcəsinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- kiçik, orta, iri müəssisələr
- universal, ixtisaslaşmış, qarışıq müəssisələr
- yeyinti, yüngül, qarışıq müəssisələr
- hasiledici, emaledici, qarışıq müəssisələr
- kütləvi, seriyalı, ixtisaslaşdırılmış müəssisələr

154. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

155. Müəssisədə idarəetmənin metod və üsulları hansılardır?

- iqtisadi, inzibati və hüquqi
- sosial, psixoloji və fiziki
- siyasi, sosial və iqtisadi

- əməli, statistik və mühasibat
- tam ,təsərrüfat daxili və sahələrarası

156. Vaxta görə əməliyyatların yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ardıcıl, birqərarlı və qarşıq formaları
- ardıcıl, paralel və qarşıq formaları
- ahəngdar, paralel və qarşıq formaları
- ardıcıl, fərdi və qarşıq formaları
- ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları

157. Sənayedə firma ilə müəssisənin fərqli cəhətləri hansıdır?

- firma kommersiya ilə məşğul ola bilər, müəssisə isə yox
- firma hüquqi şəxsdir, müəssisə isə fiziki şəxs
- firma istehsalla məşğul olur, müəssisə isə istehlakla
- firma və müəssisə iki və daha çox təşkilatın birləşməsindən əmələ gəlir
- müəssisə bir neçə firmanın birləşməsindən əmələ gəlir

158. Sənaye sahələri iqtisadiyyatı fənninin predmetinə aid deyil?

- istehsal xərclərinin artırılması
- rentabelliğin yüksəldilməsi
- perspektiv planların hazırlanması
- istehsal xərclərinin azaldılması
- cari planların hazırlanması

159. İqtisad elmi tədqiq olunması səviyyələri hansılardır?

- texniki, təşkilati, inzibati, siyasi
- makro, mikro, inzibati, iqtisadi
- optimal, sabit, mezo, meqa
- sosial, texniki, inzibati, siyasi
- makro, mikro, mezo, meqa

160. İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərməlidir?

- Ədalət prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
- Heyətin mükafatlandırılması prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi

161. Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansılardır?

- istehsal vasitələri istehsal edən, istehlak şeyləri istehsal edən müəssisələr
- hasiledici müəssisələr, emaledici müəssisələr, kütləvi müəssisələr
- ixtisaslaşdırılmış müəssisələr, universal müəssisələr, seriyalı müəssisələr
- kütləvi müəssisələr, seriyalı müəssisələr
- fasiləli müəssisələr, mövsümi müəssisələr

162. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələş-dirilməsi mənbələrinə aid deyil?
- büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayırmaları
 - işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
 - borc maliyyə vəsaitləri
 - istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
 - səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
163. Vaxtamuzd əmək haqqı sisteminin formalarına aiddir:
- akord sistemi
 - mütərəqqi vaxtamuzd
 - dolaylı vaxtamuzd
 - birbaşa vaxtamuzd
 - mükafatlı vaxtamuzd
164. Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına
 - fəhlələr kateqoriyasına
 - mühafizə işçiləri kateqoriyasına
 - qulluqçular kateqoriyasına
 - mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
165. Makroiqtisadi göstəricilərin hesablanması zamanı əsas hansı indikativ göstəricinin hesablanmasından başlanılır?
- il ərzində yaradılmış milli gəlir
 - milli sərvət
 - il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
 - il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
 - il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul
166. İstehsalın tipi müəyyən olunur:
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
 - istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
 - istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
 - məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
 - məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, stabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
167. Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?
- cərimələr
 - sövdələşmə
 - xəbərdarlıq
 - möhtəkirlik
 - əmək haqqının ödənilməsi

168. Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına daxil deyil?
- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi
 - yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi
 - satışdan sonrakı xidmətin təşkili
 - məhsul çeşidinin planlaşdırılması
 - məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
169. Sənaye haqqında nəzəriyyələrə aiddir?
- neoklassik, institusional, davranış
 - neoklassik, iqtisadi, davranış
 - institusional, iqtisadi, davranış
 - davranış, iqtisadi, neoklassik
 - iqtisadi, inzibati, davranış
170. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
 - məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
 - məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
 - eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
 - məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
171. Marketinqin funksiyalarına aiddir?
- xammala tələbatın müəyyən edilməsi
 - əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
 - əmtəələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi
 - işçilərin sayının planlaşdırılması
 - avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
172. İstehsal əməliyyat tempi nədir?
- xammal və materialın idxal həcmidir
 - materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxt
 - vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayı
 - müəssisələrin ərazi və istehsalın həcminə görə irilənməsidir
 - hazır məhsulun anbarlara yığılması və anbarın tutumudur
173. Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?
- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir
 - müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
 - uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
 - istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
 - müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi
174. İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi
 - İstiqamətlərin vəhdəti prinsipi
 - İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi

- İntizam prinsipi
- Təkbəşənaçılıq prinsipi

175. Əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- dövlətin sosial siyasəti
- əmək bazarının konyukturasi
- müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı
- işin xarakteri

176. Əməyin ödənilməsinin işəmuзд formasının tətbiqi şərti hansıdır?

- avadanlıqlara xidmətin təşkilinin birqada üsulunun tətbiqi
- texnoloji qaydaların pozulması
- materiallardan israfçılıqla istifadə olunması
- əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- görülən işlərin dəqiq hesablanmasının mümkünliyi

177. Firma ilə müəssisənin fərqli cəhətləri hansıdır?

- firma kommersiya ilə məşğul ola bilir, müəssisə isə yox
- firma hüquqi şəxsdir, müəssisə isə fiziki şəxs
- firma istehsalla məşğul olur, müəssisə isə istehlakla
- firma və müəssisə iki və daha çox təşkilatın birləşməsindən əmələ gəlir
- müəssisə bir neçə firmanın birləşməsindən əmələ gəlir

178. Fərdi istehsal nədir?

- istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir
- dövrü olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı
- uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi
- uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı
- təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi

179. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- ixtisaslaşdırılmış, axınlı və fərdi müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- ixtisaslaşdırılmış, kombinləşmiş müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

180. Sənaye müəssisələrinin hansı mülkiyyət formaları vardır?

- fərdi, dəstli, axınlı müəssisələr
- dövlət, xüsusi, kollektiv müəssisələr
- hasilat, emal, yüngül müəssisələr
- kiçik, orta, iri müəssisələr
- yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

181. Əsas fondların ilin əvvəlinə və ilin sonuna dəyərləri hansı göstəricinin müəyyən olunmasında əsas rol oynayır?

- əsas fondların qiymətləndirilməsi artımının

- əsas fondların xalis balans dəyərinin
- əsas fondların orta illik dəyərinin
- əsas fondların qiymətdəndüşmə zərərinin
- əsas fondların ləğvetmə və silinməsinin

182. Alət təsərrüfatları köməkçi təsərrüfat forması kimi hansı struktur bölməyə tabedir?

- köməkçi sexə
- yardımçı sexə
- əsas sexə
- xidmətedici sexə
- sosial-məişət bölməsinə

183. Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- konsiqnasiya
- kreditə ixrac
- franşayzing
- müvəqqəti ixrac
- təkrar ixrac

184. Azərbaycan Respublikasının qanunverciliyinə əsasən hansı mal-materiallar əsas fondlara daxil edilir:

- dəyəri 300 manata qədər olanlar
- dəyəri 500 manatdan yuxarı olan
- dəyəri 800 manatdan yuxarı olan
- dəyəri 200 manatdan yuxarı olan
- dəyəri 1000 manatdan yuxarı olan

185. Mülkiyyət mənsubiyyətinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- fərdi, dəstli, axınlı müəssisələr
- dövlət, xüsusi, kollektiv müəssisələr
- hasilat, emal, yüngül müəssisələr
- kiçik, orta, iri müəssisələr
- yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

186. Kimlər üçün əməyin ödənilməsinin dolayı işəməz formasiından istifadə olunur?

- xidmətçilər
- köməkçi fəhlələr
- əsas fəhlələr
- rəhbərlər
- mütəxəssislər

187. Əmək bölgüsünün diferensiallaşdırılmış forması dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə sex və istehsal sahələrinə ayrılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır

- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- istehsal prosesinin müxtəlif mərhələlərinin bir müəssisə şəx daxilində birləşməsi və istehsalın vahid mərkəzdən idarə olunmasıdır

188. Sahələr iqtisadiyyatının əsasları elmi fənninin predmetinə aiddir?

- iqtisadiyyatın beynəlxalq səviyyədə araşdırılması
- istehsal xərclərinin artırılması
- rentabelliğin azaldılması
- istehsal xərclərinin azaldılması
- rentabelliğin yüksəldilməsi

189. Səhmdar cəmiyyətlərin hansı formaları var?

- ağır və yüngül
- açıq və qapalı
- payçı və şərikli
- hasilat və emaledici
- fasiləli və fasiləsiz

190. Kombinəlanmış istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- xammalın kompleks emalını təmin edir
- texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
- müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir
- ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir

191. Müəssisənin iqtisadi sahədə fəaliyyətinin səmərəlilik meyarı dedikdə konkret nə başa düşülür?

- İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir
- İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir
- İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir

192. Müəssisədə dəftərxana işçiləri hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına
- fəhlələr kateqoriyasına
- qulluqçular kateqoriyasına
- mühafizə işçiləri kateqoriyasına
- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

193. Əməliyyatın tempi nədir?

- müəssisələrin ərazi və istehsalın həcminə görə irilənməsidir
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxt
- xammal və materialın idxal həcmidir
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayı
- hazır məhsulun anbarlara yığılması və anbarın tutumudur

194. Sənaye sahələrində istehsal olunan məhsulun keyfiyyəti:
- məhsula servis prosesində formalaşır
 - satış zamanı formalaşır
 - bazarda formalaşır
 - tədavül prosesində formalaşır
 - istehsal prosesində formalaşır
195. Sənayenin inkişafının postindustrial mərhələsində hansı sahələr prioritetdir?
- yeyinti, hasilat və ağırlaşdırıcı
 - hasilat və emal sənayeləri
 - maşınqayırma və yüngül
 - elmututumlu və texnoloji
 - emal, yeyinti və yüngül
196. Biri əsas vəsaitlərə aid deyil?
- binalar
 - məmulat
 - dəzgahlar
 - qurğular
 - maşınlar
197. İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?
- fiziki, mexaniki, texnoloji
 - fərdi, texniki, texnoloji
 - mütləq, nisbi, integrallaşdırılmış
 - ümumi, xüsusi, fərdi
 - fərdi, seriyalı, kütləvi
198. Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?
- 3
 - 2
 - 4
 - 6
 - 5
199. Alət təsərrüfatları köməkçi təsərrüfat forması kimi hansı struktur bölmənin tərkibindədir?
- köməkçi sexə
 - yardımçı sexə
 - əsas sexə
 - xidmətedici sexə
 - heç biri
200. Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?
- məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnologiyası
 - istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi
 - məhsulun nomenklaturası
 - müəssisənin nizamnamə fondu
 - istehsalın həcmi

201. İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
 - əmək predmetini emal edənlər
 - müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
 - təmir işini həyata keçirənlər
 - xammal və hazır məhsulu nəql edənlər
202. Firmanın strukturunun formalaşmasına təsir edən müəssisədaxili amil hansıdır?
- sahə amili
 - makroiqtisadi amil
 - istehsalın həcmi amili
 - regional amil
 - meqoiqtisadi amil
203. Maliyyə fəaliyyətinin nəticələri haqqında hesabatın nəticəsinə əsasən müəssisənin hesabat ilini mənfəətlə başa vurması işçilərə nə üçün maraqlıdır
- əmək haqqı yüksəldilsin
 - əmək məhsuldarlığı artsın
 - rentabellik yüksəlsin
 - kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın
 - istehsal xərcləri azaldılsın
204. Əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?
- torpaq
 - kapital
 - iş qüvvəsi
 - xammal
 - sahibkarlıq qabiliyyəti
205. Məhsul istehsalına görə sexlər təsnifləşdirilir:
- əsas, köməkçi, texniki, texnoloji
 - əsas, köməkçi, yardımçı, texnoloji
 - əsas, köməkçi, xidmətedici, yardımçı
 - əsas, köməkçi, iqtisadi, inzibati
 - əsas, texnoloji, iqtisadi, inzibati
206. Tədavül fondlarına aid deyil?
- xammal və yarımfabrikat
 - bitməmiş istehsalat
 - hazır məhsul
 - istehsal ehtiyatları
 - gələcək dövrün xərcləri
207. Sertifikasiya:
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
 - məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir

- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanması yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məmulların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

208. Sahə iqtisadiyyatı fənninin predmetinə aid deyil?

- istehsal xərclərinin azaldılması
- rentabelliğin yüksəldilməsi
- perspektiv planların hazırlanması
- istehsal xərclərinin artırılması
- cari planların hazırlanması

209. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- hissə, istehsal-texniki, mexaniki
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki
- fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- əşya, texniki, mexaniki

210. İstehsal firmasının tərkibinə daxil olan sexlər hansı qrupa bölünür?

- Emaledici sexlər, xidmətedici sexlər, yığma sexlər
- Əsas sexlər, köməkçi sexlər, xidmətedici sexlər, yardımçı sexlər
- Təmirədi sexlər, yardımçı sexlər, istehsaledici sexlər
- Köməkçi sexlər, emaledici sexlər, istehsaledici sexlər
- Yığma sexlər, əsas sexlər, təmirədi sexlər

211. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

212. Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

- köməkçi sex
- yardımçı sex
- əsas sex
- xidmətedici sex
- sosial-məişət bölməsi

213. Marketing nədir?

- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir
- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir

- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- idarəetmənin metodlarından biridir

214. Müəssisədə təsərrüfat sahələrinin təsnifatın aiddir:

- əsas, köməkçi, xidmətedici, yardımçı
- əsas, köməkçi, yardımçı, texnoloji
- əsas, köməkçi, texniki, texnoloji
- əsas, köməkçi, iqtisadi, inzibati
- əsas, texnoloji, iqtisadi, inzibati

215. Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- cərimələr
- sövdələşmə
- xəbərdarlıq
- möhtəkirlik
- əmək haqqının ödənilməsi

216. Sənayenin inkişafının postindustrial mərhələsində hansı sahələr prioritetdir?

- yeyinti, hasilat və ağırlaşdırıcı
- hasilat və emal sənayeləri
- maşınqayırma və yüngül
- elmututumlu və texnoloji
- emal, yeyinti və yüngül

217. Kapital qoyuluşu:

- səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir
- qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır
- banka qoyulan depozitdir

218. Vaxt norması nədir?

- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

219. İstehsalın təşkili üsuluna görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- kiçik, orta, iri müəssisələr
- fərdi, dəstli, axınlı müəssisələr
- hasilat, emal, yüngül müəssisələr
- ixtisaslaşdırılmış, universal, qarışıq müəssisələr

- yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

220. Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin səhmlərinin sayının neçə faizindən çox ola bilməz?

- 75
- 80
- 60
- 50
- 25

221. Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- beynəlxalq standartlar
- dövlətlərarası standartlar
- regional standartlar
- milli standartlar
- mühasibat standartları

222. Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə

223. İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılmasında məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində

224. Sənayenin elmi əsalarla idarə olunmasının ən mühüm cəhəti hansıdır?

- Rentabellik
- İxtisaslaşma
- Göstəricilər
- Planlaşdırma
- Məhsuldarlıq

225. Xidmətedici sexilər nə ilə məşğul olurlar?

- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- yardımçı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

226. Anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- əsas sexə
- sosial məişət bölməsinə
- yardımçı sexə
- köməkçi sexə

227. Maya dəyərinin hesablanması metoduna görə ilin sonuna olan mal material ehtiyatları nə ilə müqayisə edilir

- çəkili orta dəyəri
- xalis bazar dəyəri
- ilk alış son mədaxil dəyəri
- sonuncu faydalı istifadə müddəti
- son balans dəyəri

228. Əsas fondların ilin əvvəlinə və ilin sonuna dəyərləri hansı göstəricinin müəyyən olunmasında əsas rol oynayır?

- əsas fondların qiymətləndirilməsi artımının
- əsas fondların xalis balans dəyərinin
- əsas fondların orta illik dəyərinin
- əsas fondların qiymətdəndüşmə zərərinin
- əsas fondların ləğvetmə və silinməsinin

229. Menecment nədir?

- menecment komplekslərin iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir
- menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir
- menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir

230. Azərbaycan Respublikasının qanunverciliyinə əsasən hansı mal-materiallar əsas fondlara daxil edilir:

- dəyəri 300 manata qədər olanlar
- dəyəri 500 manatdan yuxarı olan
- dəyəri 800 manatdan yuxarı olan
- dəyəri 200 manatdan yuxarı olan
- dəyəri 1000 manatdan yuxarı olan

231. Müəssisələrdə köməkçi təsərrüfat sahələrinin funksiyası nədən ibarətdir?

- texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar
- əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar
- müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

232. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatı müəssisə səviyyəsində tədqiq edir?
- firma iqtisadiyyatı
 - makroiqtisadiyyat
 - mezoiktisadiyyat
 - meqoiqtisadiyyat
 - mikroiqtisadiyyat
233. Sənaye sahələrində istehsal olunan məhsulun keyfiyyəti:
- məhsula servis prosesində formalaşır
 - satış zamanı formalaşır
 - bazarda formalaşır
 - tədavül prosesində formalaşır
 - istehsal prosesində formalaşır
234. Firmada məhsulun qiyməti iqtisadi xərclərdən yüksək olduqda nə əldə etmiş olur?
- İstehsal
 - Keyfiyyət
 - Mənfəət
 - Dəyər
 - Xalis gəlir
235. Sənaye müəssisənin quruluşuna aiddir:
- banklar, xammal
 - sexlər, istehsal sahələri
 - sexlər, əmək haqqı
 - qiymətli kağızlar, bank kreditləri
 - istehsal sahələri, qiymətli kağızlar
236. Sənaye firmaları hansı əlamətlərinə görə təsnifləşdirilir?
- dövriyyə fondlarına, istehsalın təşkili tipinə görə
 - əsas istehsal fondlarına, dövriyyə fondlarına görə
 - mərkəzləşdirmə və qeyri-mərkəzləşdirməyə görə
 - əsas istehsal fondlarına, xammalın xarakterinə görə
 - fəaliyyət miqyasına, ixtisaslaşma dərəcəsinə görə
237. Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?
- ahəngdarlıq prinsipi
 - qayda prinsipi
 - intizam prinsipi
 - istiqamətlərin vəhdəti prinsipi
 - ədalət prinsipi
238. Sənaye müəssisələrinin hansı mülkiyyət formaları vardır?
- fərdi, dəstli, axınlı müəssisələr
 - dövlət, xüsusi, kollektiv müəssisələr
 - hasilat, emal, yüngül müəssisələr
 - kiçik, orta, iri müəssisələr

- yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

239. İstehsal firmaları hansı əlamətlərinə görə təsnifləşdirilir?

- əsas istehsal fondlarına, xammalın xarakterinə görə
- əsas istehsal fondlarına, dövrüyyə fondlarına görə
- mərkəzləşdirmə və qeyri-mərkəzləşdirməyə görə
- fəaliyyət miqyasına, ixtisaslaşma dərəcəsinə görə
- dövrüyyə fondlarına, istehsalın təşkili tipinə görə

240. İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri
- mexaniki və fizikikimyəvi istehsal prosesləri
- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri
- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri

241. Hansı metoda görə anbara ilk mədaxil olunan məhsul ilk məxaric olunmalıdır:

- LİFO
- FİFO
- AVCO
- BBXD
- QDZD

242. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

243. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın ölkə səviyyəsində araşdırılmasıdır?

- firma iqtisadiyyat
- mikroiqtisadiyyat
- mezoiqtisadiyyat
- meqoiqtisadiyyat
- makroiqtisadiyyat

244. Mülkiyyət mənsubiyyətinə görə təsnifləşdirilən müəssisələr hansıdır?

- fərdi, dəstəli, axınlı müəssisələr
- dövlət, xüsusi, kollektiv müəssisələr
- hasilat, emal, yüngül müəssisələr
- kiçik, orta, iri müəssisələr
- yüngül, yeyinti, ağır müəssisələr

245. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

246. Aşağıdakılardan hansı ictimai əmək bölgüsünün formasıdır?

- Ümumi, sosial, xüsusi
- İqtisadi, fərdi, sosial
- Xüsusi, siyasi, texniki
- Ümumi, xüsusi, fərdi
- Sosial, iqtisadi, fərdi

247. İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- əsas sexə
- sosial məişət bölməsinə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə

248. Kütləvi istehsal nədir?

- təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi
- dövrü olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı
- uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı
- istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir
- uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi

249. Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- əmtəəlik məhsul
- dəyər
- ümumi gəlir
- istehsal xərcləri
- mənfəət

250. Məhsulun tsiklik olaraq istehsalı dedikdə nə başa düşülür?

- uzun müddət ərzində fasiləsiz istehsal edilən məmulatın buraxılışının böyük həcmi
- dövrü olaraq istehsalı vaxtaşırı təkrar edilən məhsul buraxılışı
- uzun müddət ərzində fasilələrlə istehsal edilən məmulatın buraxılışı
- istehsalın mövsümlə əlaqədar həyata keçirilməsidir
- təkrar istehsalı nəzərdə tutulmayan biircinsli məmulatın buraxılışının kiçik həcmi